

ПІЗНЯ ЗУСТРІЧ ЧОРНОГО СЕРПОКРИЛЬЦЯ (*APUS APUS*) У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

П.М. Гринюк

Національний природний парк «Північне Поділля»; вул. Гагаріна, 26, с. Підгірці, Золочівський р-н, Львівська обл., 80660, Україна
National Park Northern Podillia; Gagarin str., 26, Pidhirtsi, Zolochiv district, Lviv region, 80660, Ukraine
✉ petrohrynuk10@gmail.com; Petro Hryniuk <https://orcid.org/0000-0003-2548-1202>

The late observation of Swift (*Apus apus*) in Lviv region. - P.M. Hryniuk. - *Berkut. 31* (1-2). 2022. - A bird was observed in a flock of Swallows near the village of Stinka in Zolochiv district (West Ukraine). [Ukrainian].

Key words: West Ukraine, migration, timing of departure, weather.

Одного птаха спостерігали у зграї сільських ластівок біля с. Стінка Золочівського району 7.10.2021 р.

Ключові слова: Західна Україна, міграція, строки відльоту, погода.

Строки відльоту чорних серпокрильців (*Apus apus*) із місць гніздування розтягнуті з кінця липня до жовтня і в цілому мають нечіткі межі (Люлеева, 2005). Осіння міграція триває з 20–25.07 до 10.10, а окремі птахи іноді затримуються в межах гніздового ареалу до листопада (Птушенко, 1951; Люлеева, 1993). Причинами таких затримок можна вважати не тільки розтягнутий репродуктивний цикл, але й активні післягніздові кочівлі, а також пасивні переміщення (дрейф) із потоками повітря, в результаті чого окремі особини з'являються в місцях, не властивих їм у даний період часу (Люлеева, 1993, 2005). Протягом серпня майже всі серпокрильці залишають Європу і в середині цього місяця масово з'являються в місцях зимівлі (Полуда, 2018).

Згідно спостережень, викладених на онлайн-ресурсах (eBird, uaBirds, iNaturalist, Фейсбук та ін.), останні зустрічі чорних серпокрильців на території України припадають здебільшого на третю декаду серпня – початок другої декади вересня.

Негипово пізньою реєстрацією стало спостереження однієї особини чорного серпокрильця 7.10.2021 р. неподалік від с. Стінка Золочівського району Львівської області. Птах летів у південно-східному напрямку у зграї сільських ластівок (*Hirundo rustica*). У них у цей час ще тривала міграція, пролетіло декілька зграй по 5–10 ос., всього – 45 ос. Птахи летіли на висоті в декілька десятків метрів над лучними степами ботанічної пам'ятки природи «Лиса Гора і Гора Сипуха» на території національного

природного парку «Північне Поділля». У цей день також ішов проліт інших птахів. Були відмічені польовий лунь (*Circus cyaneus*), польовий жайворонок (*Alauda arvensis*), лісова тинівка (*Prunella modularis*) і зяблик (*Fringilla coelebs*). У вересні – на початку жовтня стояла помірно тепла погода з короткочасними та сильними опадами (у другій і третій декадах вересня). Середньодобова температура повітря коливалась у межах від 6,6 до 18,7 °С. У день спостереження температура становила 8,8 °С, була ясна погода й помірний вітер (Літопис природи..., 2022). Вже в наступні дні середня температура різко знизилася до 3,5–5,9 °С, і стали регулярно реєструватися нічні заморозки.

ЛІТЕРАТУРА

- Літопис природи Національного природного парку «Північне Поділля». Броди: НПП «Північне Поділля», 2022. 10: 1-320. (Рукопис).
- Люлеева Д.С. (1993): Стрижи. Міграції и гнездование пяти видов стрижей (черного, белопопаясного, малого, белобрюхого и иглохвостого) на территории России и сопредельных стран. Л.: изд-во ЗИН АН СССР. 1-177.
- Люлеева Д.С. (2005): Черный стриж *Apus apus* (Linnaeus, 1758). - Птицы России и сопредельных регионов. Своеобразные, Козодоеобразные, Стрижеобразные, Ракшеобразные, Удодообразные, Дятлообразные. М.: 150-161.
- Полуда А.М. (2018): Серпокрилець чорний. - Енциклопедія мігруючих видів диких тварин України. К. 426-427.
- Птушенко Е.С. (1951): Отряд Длиннокрылье. - Птицы Советского Союза. М.: Сов. наука. 1: 618-645.